

U.2017.750V
TfK2017.179/1

Pædagog på døgninstitution straffet for overtrædelse af straffelovens § 244 ved at have taget hårdt fat i en knap 8-årig piges overarm for at få hende til at falde til ro, idet magtanvendelsen ikke var lovlig efter serviceloven.

Almindelige emner 11.3 - Forvaltningsret 2513.3 - Strafferet 21.2.

- ♦ T, født 1974, var ansat som pædagog på en døgninstitution, hvor der boede børn, der var anbragt uden for hjemmet, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 6. En 7-årig pige, P, var hoppet ud af et vindue og var løbet væk, men T fik fat på hende og tog hende med ind i tv-stuen, hvor han anbragte hende på en sofa. P var urolig og skreg ham ind i øret, hvorefter T tog fat i pigens overarm og løftede hende op, mens han sagde, at hun skulle holde op med at skrig. Herefter førte T pigen ind på hendes værelse. T registrerede ikke magtanvendelsen, jf. servicelovens § 123, stk. 4. Ved en undersøgelse af P en uge efter konstateredes der bl.a. mærker, der var forenelige med et fast greb i armen. T blev tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 244, men han nægtede sig skyldig, med henvisning til at der havde været tale om lovlig magtanvendelse, hvorfor der ikke var tale om et legemsangreb omfattet af straffelovens § 244. Byretten fandt T skyldig, og T blev straffet med 30 dages fængsel, der blev gjort betinget med vilkår om samfundstjeneste. T ankede til frifindelse, idet forsvareren yderligere gjorde gældende, at der forelå materiel atypicitet. Landsretten henviste til servicelovens § 123, stk. 3, hvorefter magtanvendelse kun må finde sted, hvis det er absolut påkrævet, og enhver form for

751

magtanvendelse skal efter § 123, stk. 4, registreres og indberettes, ligesom der også blev henvist til § 1 og § 2 i bekendtgørelse nr. 186 af 20. februar 2015. Landsretten tiltrådte, at forholdet efter sin karakter var et legemsangreb omfattet af straffelovens § 244. Efter oplysningerne om baggrunden for magtanvendelsen fandt landsretten, at der ikke havde været grundlag for at fastholde P for at hindre hende i at skade sig selv eller andre, ligesom der heller ikke i øvrigt var grundlag for at anse forholdet for omfattet af de gældende regler for lovlig fysisk magtanvendelse. Synspunktet om materiel atypicitet blev afvist, og landsretten tiltrådte herefter, at T var fundet skyldig som sket, og at straffen var fastsat som sket.

V.L.D. 24. november 2016 i anke 1. afd. S-1243-16

(Dorte Jensen, Rikke Foersom, Mads Krarup (kst.) med domsmænd).

Anklagemyndigheden

mod

T (adv. Jytte Storgaard, Horsens).

Retten i Horsens' dom af 15. juni 2016, 1965/2016

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 4. maj 2016.

T er tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 244, vold, ved den 14. august 2015 kl. ca. 18.00 på - - - i Ry, at have øvet vold mod P (født den - - - oktober 2007), der var beboer på stedet, idet han tog hårdt fat omkring P's overarm

og løftede hende op i armen, hvorved der fremkom røde striber og blodudtrædninger på armen.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om straf af betinget fængsel i 30 dage.

Tiltalte har påstået frifindelse, subsidiært straf af dagbod.

Forklaringer

Tiltalte har forklaret bl.a., at han har været ansat som pædagog på - - - i 2007-2008 og igen fra 1. februar 2009 til august 2015, hvor han blev afskediget på grund af denne sag. Han var for det meste glad og stolt af at arbejde på - - -.

P var anbragt på stedet. Hun havde en legeaftale med en jævnaldrende dreng om, at de måtte lege på hans værelse. P var imidlertid hoppet ud af vinduet og var løbet væk. Tiltalte løb ud og ledte, fandt P og tog hende med ind. Han satte hende på hendes faste plads i en sofa i tv-stuen. Han ville ride aftalen op for hende om, at de kun måtte lege på værelset. Han var ikke vred på hende. P blev meget kropsligurolig, og han gik hen til hende. Da han bukkede sig ned mod hende for at sige, at hun skulle falde til ro, skreg hun ham meget højt ind i øret, så det gjorde meget ondt. Han tog derfor med et fast greb fat om hendes overarm med højre hånd. Han sagde, at hun skulle holde op med at skrig. Han holdt måske fast i 5-10 sekunder og kom til derved at løfte hende op fra sofaen. Han satte hende ned igen, da han slap grebet. P sagde, at det gjorde ondt, da han tog fat i hende, og han sagde undskyld, da det ikke var hans intention.

Han kan ikke give en fornuftig forklaring på, hvorfor han holdt hende fast. Han ville i dag have grebet det anderledes an ved f.eks. at trække sig og lade hende skrig færdig. Han husker ikke, om hun bar tøj med ærmer. Bagefter førte han P hen på hendes værelse, hvilket hun ikke ville. Han førte hende med en udstrakt arm. Børnene skal hen på deres værelser, når de er til gene for andre i det rum, de samles i. Han tjekkede senere op på det, og de lavede vistnok en ny aftale med hende. Han valgte ikke at putte hende den aften, men de så Disney Sjov sammen. Han havde hidtil oplevet deres forhold som godt.

Han fik ikke selv lavet en indberetning om episoden.

P har som vidne afgivet forklaring i overensstemmelse med retsplejelovens § 745 e. En videooptagelse af afhøringen er afspillet under hovedforhandlingen, og afskrift af afhøringen findes i rapport om videoafhøringen, bilag 1/3.

Øvrige oplysninger i sagen

Der er under sagen dokumenteret fra følgende bilag:

- Anmeldelsesrapport, bilag 1/1.
- Fotomappe, bilag 1/5.

• Politiattest, bilag 1/6, hvorefter der ved undersøgelse af P den 21. august 2015 fandtes et rødt element ca. 9 cm under skulder-niveau på ydersiden af højre overarm, der var tværgående oval, 4,5 x 2 cm. Der var ikke hul på huden. 2 cm over og til højre for nævnte læsion sås et lignende rødt element målende 10 x 2 mm. Der var ikke hul på huden. Læsionerne blev fundet forenelige med et fast håndgreb på armen. Der var ikke tegn til dybere skade, fraktur eller ledskred.

Oplysninger om tiltaltes personlige forhold

Kriminalforsorgen har efter personundersøgelse af tiltalte konkluderet, at han er egnet til at modtage en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste.

Tiltalte har om sine personlige forhold forklaret, at han i maj 2016 er begyndt som skraldemand i Aarhus. På et tidspunkt vil han gerne prøve noget andet, men han er glad for at have et job.

Rettenns begrundelse og afgørelse

Det lægges til grund, at de fundne mærker på P's overarm opstod i forbindelse med tiltaltes greb om armen, som både tiltalte og P har forklaret om. Retten finder, at skaderne efter deres karakter utvivlsomt er påført ved et

752

legemsangreb i straffelovens § 244's forstand. Det kan endvidere også efter tiltaltes forklaring lægges til grund, at tiltalte i forbindelse med grebet kortvarigt løftede hende op i armen. Det er endelig bevist, at tiltalte havde forsæt til voldsudøvelsen. Tiltalte er derfor skyldig.

P har ikke forklaret, hvorvidt hun skreg tiltalte i øret, og det må herefter i hvert fald anses for tvivlsomt, om det var et smertefremkaldende skrig fra P, som forklaret af tiltalte, der gav tiltalte særlig anledning til at gribe P hårdt om overarmen. Retten kan heller ikke i øvrigt fastslå, at voldsudøvelsen er sket under formildende omstændigheder, men de fysiske skader må i sig selv anses for beskedne. Herefter, og da volden er udøvet mod et 7-årigt barn i tiltaltes professionelle varetægt, kan straffen passende fastsættes til fængsel i 30 dage, jf. straffelovens § 244.

Efter oplysningerne om tiltaltes personlige forhold er det upåkrævet, at straffen fuldbyrdes. Den skal derfor ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 62 og § 63, jf. § 56, stk. 1. Tiltalte skal herunder udføre samfundstjeneste i 40 timer.

Vestre Landsrets dom

Retten i Horsens har den 15. juni 2016 afsagt dom i 1. instans (- - -).

Påstande

Tiltalte, T, har påstået frifindelse.

Tiltalte har erkendt de faktiske omstændigheder, men påstået frifindelse navnlig under henvisning til, at der er tale om lovlig magtanvendelse, og at forholdet således ikke har en sådan karakter, at der er tale om et legemsangreb omfattet af straffelovens § 244.

Anklagemyndigheden har påstået skærpeelse, således at straffen gøres ubetinget.

Supplerende oplysninger

Der er også for landsretten afspillet videoafhøring af 28. januar 2016 af P.

Forklaringer

Tiltalte har supplerende forklaret, at han satte P i sofaen, da han havde hentet hende udenfor. Hun kravlede og hoppede rundt i sofaen. Der var andre børn til stede. Han satte sig ned på hug og bøjede sig frem mod P for at få hende til at falde til ro. Hun skreg ham derefter højt ind i øret. Hun havde sin mund helt henne ved hans øre, da hun skreg. Han husker ikke, om hun stod op i sofaen, eller om hun havde sat sig ned, da hun skreg. Han tog fat i hendes arm og rejste sig op. Han havde fat i hende med sin ene arm, og hun fulgte derfor med op, da han rejste sig. Hun kunne ikke nå gulvet eller sofaen med sine ben, da han løftede hende ud fra sofaen. Han sagde stop, samtidig med at han rejste sig op. Bagefter sagde han undskyld til hende. Han husker fortsat ikke, om hun havde en kort- eller langærmet bluse på. Han har ikke indberettet episoden som en magtanvendelse.

--- er et behandlingshjem for børn og unge, som andre institutioner ikke har kunnet håndtere. Børnene er fra 5 år og opefter, og mange af dem er udadreagerende. Han har oplevet at være alene med op til seks børn. Det er sædvanligt, at børn, som de ikke kan nå verbalt, bliver fulgt ind på deres værelser. Han har ikke modtaget klager eller anmærkninger under sin ansættelse på ---. Den pågældende dag blev han meget bekymret over, at P var hoppet ud af

vinduet, da der tidligere havde været en meget ubehagelig episode på stedet, hvor en dreng var blevet voldtaget af en anden dreng, i forbindelse med at han var løbet ud uden aftale herom.

Han arbejder fortsat som skraldemand. Han har ikke søgt stillinger som pædagog, da han afventer udfaldet af denne sag.

Landsrettens begrundelse og resultat

Om skyldsspørgsmålet

Det er oplyst, at --- var en åben døgninstitution for børn og unge, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 6.

Det fremgår af servicelovens § 123, stk. 3, der omhandler døgnophold på en døgninstitution af en type som ---, at magtanvendelse kun må ske, når forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet. Enhver form for magtanvendelse skal registreres og indberettes, jf. § 123, stk. 4.

Efter servicelovens § 123, stk. 5, fastsætter social- og indenrigsministeren nærmere regler om magtanvendelse og om registrering og indberetning.

Af § 1 i bekendtgørelse nr. 186 af 20. februar 2015 om magtanvendelse over for børn og unge anbragt uden for hjemmet udstedt i medfør af servicelovens § 123, stk. 5, fremgår, at magtanvendelse omfattet af bekendtgørelsen kun må anvendes, hvis der er hjemmel hertil. Magtanvendelse, der aldrig må erstatte omsorg og socialpædagogisk bistand, skal begrænses til det absolut nødvendige og skal stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået hermed.

Af bekendtgørelsens § 2, stk. 1, fremgår, at fysisk magtanvendelse i form af, at barnet eller den unge fastholdes eller føres til et andet opholdssted, er tilladt, hvis barnet eller den unge udviser en sådan adfærd, at fortsat ophold i fællesskabet er uforsvarligt, eller barnet eller den unge derved forhindres i at skade sig selv eller andre. Af § 2, stk. 2, fremgår, at magtanvendelse efter stk. 1 skal afpasses efter forholdene i den enkelte situation og ikke må gå ud over det strengt nødvendige. Det fremgår af § 2, stk. 3, at magtanvendelse, som akut kan være nødvendig, vil være omfattet af straffelovens bestemmelser om nødværge.

Landsretten lægger efter de afgivne forklaringer og de konstaterede skader på P's overarm til grund, at

753

tiltalte tog hårdt fat om hendes overarm med sin ene arm og løftede hende fra sofaen, så hun ikke kunne nå gulvet eller sofaen med sine ben.

Landsretten tiltræder, at forholdet efter sin karakter er et legemsangreb omfattet af straffelovens § 244.

Det må efter tiltaltes forklaring om situationen og baggrunden for hans fremgangsmåde lægges til grund, at P skreg ham højt ind i øret, mens hun befandt sig i sofaen i fællesrummet, og at han derfor tog fat i hende som beskrevet ovenfor med det formål at få hende til at falde til ro og holde op med at skrike.

Efter tiltaltes egen forklaring sammenholdt med grebets karakter, herunder at han samtidig løftede P op, og de mærker, som tiltalte herved påførte hende, kan det ikke lægges til grund, at tiltalte med sit greb alene havde til formål at fastholde hende. Endvidere var der efter tiltaltes forklaring ikke grundlag for at fastholde P for at hindre hende i at skade sig selv eller andre. Betingelserne for tilladt fysisk magtanvendelse efter bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 2, var derfor ikke opfyldt. Efter forholdets karakter og omstændighederne i situationen er der heller ikke i øvrigt grundlag for at anse forholdet for omfattet af de gældende regler for lovlig fysisk magtanvendelse.

Efter voldens karakter kan det, forsvareren har anført om materiel atypicitet, ikke føre til frifindelse.

På denne baggrund og i øvrigt af de grunde, der er anført af byretten, tiltræder landsretten, at tiltalte er fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 244 som sket.

Om straffastsættelsen

Det tiltrædes med samme begrundelse, som byretten har anført, at straffen er fastsat til fængsel i 30 dage, og at straffen er gjort betinget som sket med vilkår om bl.a. udførelse af samfundstjeneste.

Landsretten stadfæster derfor byrettens dom.
